

นโยบายการค้าของเวียดนาม ปี 2566

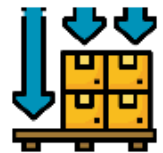
เวียดนามเป็นประเทศที่มีรายได้ต่ำถึงปานกลางตามการจำแนกสถานะประเทศของธนาคารโลก (World Bank) โดยมีประชากรประมาณ 37 ล้านคน ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ของเวียดนาม มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 110,414 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2558 เป็น 130,913 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2565 โดยภาคการเกษตรมีส่วนของ GDP คิดเป็นร้อยละ 10 – 12 และเป็นภาคส่วนสำคัญสำหรับการจ้างแรงงานในพื้นที่ชนบทและแรงงานไร้ฝีมือ ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยวเป็นภาคส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของเวียดนาม

ในช่วงที่ผ่านมา แม้ว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP per Capita) ของเวียดนามจะมีมูลค่าสูงขึ้นจาก 3,236 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2558 เป็น 3,570 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2565 แต่จากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ในปี 2563 ผลกระทบจากสงครามระหว่างรัสเซีย – ยูเครน ภัยแล้งและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในปี 2565 – 2566 ส่งผลให้เวียดนามเกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอย (Recession) ทั้งนี้ ในเดือนกันยายน 2566 กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ได้อนุมัติเงินช่วยเหลือสำหรับการฟื้นฟูเศรษฐกิจของเวียดนาม เป็นจำนวน 1.32 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป กลุ่มประเทศแอฟริกา อินเดีย และบราซิล
สินค้าส่งออกสำคัญ เช่น เคมีภัณฑ์ ยานยนต์และอุปกรณ์ในการขนส่ง อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และสิ่งทอ สินค้าเกษตรส่งออกสำคัญ อาทิ มะเขือเทศสดหรือแช่เย็น ผลไม้สดหรือแห้ง น้ำตาลทรายบริสุทธิ์ และผักสดหรือแช่เย็น

ตลาดนำเข้าสำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป จีน กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง และสหรัฐอเมริกา
สินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่ สินแร่ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์และอุปกรณ์ในการขนส่ง และเคมีภัณฑ์
สินค้าเกษตรนำเข้าสำคัญ อาทิ ข้าวสาลีและเมสลิน น้ำมันถั่วเหลือง น้ำตาลที่ได้จากอ้อย และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อัตราภาษีศุลกากรและภาษีอากรอื่นๆ

เวียดนามมีสินค้าทั้งหมด 13,122 รายการ (พิกัดศุลกากร 10 หลัก HS2022) โดยมีอัตราภาษีที่เรียกเก็บจริงเฉลี่ย (Average MFN tariff rate) ของทุกรายการสินค้าคิดเป็นร้อยละ 16.6 ประกอบด้วยสินค้าเกษตรที่มีอัตราภาษีเฉลี่ยร้อยละ 32.2 และสินค้าอุตสาหกรรมที่มีอัตราภาษีเฉลี่ยร้อยละ 13.7 และมีอัตราภาษีนำเข้า 5 ประเภท ได้แก่ (1) ภาษีศุลกากรทั่วไป (Customs Duties) (2) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax: VAT) (3) ภาษีเฉพาะสินค้า (Parafiscal Tax) (4) ภาษีการบริโภคภายใน (Internal Consumption Tax) ที่เรียกเก็บกับยาสูบ เชื้อเพลิง และผลิตภัณฑ์ที่มีน้ำตาลเป็นส่วนประกอบ และ (5) ภาษีประเภทอื่น ๆ อาทิ ภาษีพิเศษที่เรียกเก็บกับทราย และภาษีสิ่งแวดล้อมที่เรียกเก็บกับไม้และพลาสติก

เวียดนามให้สิทธิประโยชน์อัตราภาษีศุลกากรพิเศษ (Preferential Tariff) แก่ประเทศที่ร่วมลงนามความตกลงทวิภาคีและพหุภาคี อาทิ กลุ่มประเทศตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือภายใต้ความตกลง Greater Arab Free Trade Area (GAFTA) กลุ่มประเทศแอฟริกาเหนือภายใต้ความตกลง Agadir Agreement และสหรัฐอเมริกาสำหรับอเมริกาใต้ โดยอัตราภาษีที่เรียกเก็บจริงเฉลี่ยของทุกรายการสินค้าจากกลุ่มประเทศดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 0

โมร็อกโกมีรายการสินค้าที่มีโควตาภาษี (Tariff Rate Quotas: TRQ) ที่ผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ทั้งหมด 259 รายการ ซึ่งแบ่งเป็นสินค้าเกษตร 6 กลุ่ม ได้แก่ (1) ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ 119 รายการ ประกอบด้วยเนื้อโคกระบือ เนื้อแกะ เนื้อสัตว์ปีก และนม (2) ธัญพืช 26 รายการ ประกอบด้วยข้าวสาลีและเมสลิน ข้าวบาร์เลย์ ข้าวโพด ข้าวซอร์กัม และถั่วเหลือง (3) เมล็ดเรปหรือเมล็ดโคลซา 12 รายการ (4) น้ำมัน 81 รายการ อาทิ น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันมะกอก และไขมันจากสัตว์ (5) น้ำตาล 15 รายการ และ (6) กากน้ำมัน 6 รายการ โดยอัตราการใช้สิทธินำเข้าภายใต้โควตาภาษีโดยเฉลี่ยคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 65

มาตรการทางการค้า

มาตรการด้านการส่งออก โมร็อกโกมีข้อกำหนดการส่งออกในสินค้าต้องห้ามตามกฎหมายเพื่อการปกป้องด้านศิลปกรรม ความปลอดภัย ความสงบภายในประเทศและด้านสุขอนามัย การปกป้องพืชและสัตว์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศิลปะของชาติ รวมถึงการห้ามการส่งออกสินค้าเกษตรบางชนิดเป็นการชั่วคราว เพื่อจุดประสงค์ด้านความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ และต้องมีใบอนุญาตสำหรับส่งออก ได้แก่ ธัญพืช น้ำตาล และแป้งที่ทำจากข้าวสาลีชนิดอ่อน

สินค้าเกษตรที่ต้องได้รับอนุญาตสำหรับส่งออก และจำกัดปริมาณการส่งออก อาทิ หัวหญ้าฝรั่ง อัลมอนต์ พืชตระกูลถั่วแห้ง ธัญพืช น้ำมันมะกอก สาหร่ายดิบ น้ำตาล แร่ใยหิน ขยะพลาสติก ถ่าน เป็นสินค้าที่ต้องยื่นขออนุญาตทางระบบ PortNet โดยผู้ยื่นขออนุญาตส่งออกจะได้รับการแจ้งอนุญาตหรือปฏิเสธภายในระยะเวลา 30 วัน

มาตรการด้านการนำเข้า โมร็อกโกมีข้อกำหนดห้ามนำเข้าสินค้าบางชนิด โดยมีวัตถุประสงค์ด้านความปลอดภัยและความสงบภายในประเทศ ด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปกรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศิลปะของชาติ ซึ่งต้องใช้ใบอนุญาตสำหรับการนำเข้า หรือได้รับอนุญาตทางเทคนิคจากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายการสินค้าที่จำกัดการนำเข้า อาทิ อาวุธและของมีคม ระเบิดและกระสุน เหล้า ไวน์ สารเคมีอันตราย ยาสำหรับใช้กับปศุสัตว์

โมร็อกโกได้มีการบังคับใช้มาตรการปกป้อง (Safeguard Measure) ในสินค้า 4 รายการ ได้แก่ กระจาดเป็นม้วนหรือเป็นแผ่น ไม้กระดานแบบเคลือบ แผ่นเหล็กกรีดร้อน และหลอดและท่อทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า

นโยบายด้านการเกษตร

กระทรวงเกษตร ประมง การพัฒนาชนบท ทรัพยากรน้ำ และป่าไม้ ของโมร็อกโก (Ministry of Agriculture Marine Fisheries, Rural Development, Water and Forests: MAPMDREF) ได้ประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์พัฒนาภาคเกษตร Generation Green 2020 – 2030 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2564 โดยแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้กำหนดแนวทางการพัฒนาภาคเกษตร 2 ด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรผ่านโครงการสนับสนุนรายได้ โครงการพัฒนากลุ่มผู้ประกอบการรุ่นใหม่ การจัดตั้งองค์กรนวัตกรรมด้านการเกษตร และการสร้างกลไกสนับสนุนภาคเกษตรรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะโครงการสนับสนุนการเกษตรในพื้นที่เปราะบาง และ (2) การยกระดับภาคเกษตรโดยรวมผ่านการพัฒนารตลาดและการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร รวมถึงส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ การใช้นวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้ทรัพยากรน้ำและดินอย่างยั่งยืน

กระทรวงเกษตรฯ มีโครงการช่วยเหลือภาคเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวในปี 2566 โดยโครงการเริ่มต้นในเดือนตุลาคม 2566 มีระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี ด้วยวงเงินประมาณพันล้านเหรียญสหรัฐ และให้ความสำคัญกับการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน การพัฒนาแหล่งน้ำ การฟื้นฟูผู้ประกอบการในพื้นที่ชนบท และการชดเชยเงินทุนให้กับเกษตรกร